

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM



NGUYỄN SINH HUỲNH

ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ KINH TẾ
CHĂN NUÔI LỢN ĐEN BẢN ĐỊA HÀ QUẢNG
CỦA CÁC NÔNG HỘ TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN HÀ QUẢNG TỈNH CAO BẰNG

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM



NGUYỄN SINH HUỲNH

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ KINH TẾ
CHĂN NUÔI LỢN ĐEN BẢN ĐỊA HÀ QUẢNG
CỦA CÁC NÔNG HỘ TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN HÀ QUẢNG TỈNH CAO BẰNG**

Ngành: Phát triển nông thôn

Mã số: 60.62.01.16

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TRẦN VĂN ĐIỀN

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa hề được sử dụng trong bất cứ một nghiên cứu nào khác và để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan tất cả các trích dẫn đều được chỉ rõ nguồn gốc./.

Cao Bằng, ngày 24 tháng 12 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Sinh Huỳnh

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này, tôi nhận được sự quan tâm, giúp đỡ nhiệt tình của nhiều tập thể và cá nhân. Nhân đây tôi xin chân thành cảm ơn đến những cá nhân và tập thể đó:

Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất đến **PGS.TS. Trần Văn Điền**, người đã tận tình giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, tập thể các thầy cô giáo Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, Phòng Đào tạo - Đào tạo Sau đại học trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình học tập nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Xin cảm ơn tập thể các cơ quan, ban ngành: Phòng Thống kê, Phòng Nông nghiệp, UBND và người dân các xã Hồng Sỹ, xã Sỹ Hai và xã Vân An của huyện Hà Quảng tỉnh Cao Bằng đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình thu thập tài liệu để nghiên cứu hoàn thành luận văn này.

Xin cảm ơn tập thể lớp Cao học K22C-PTNT trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã cùng chia sẻ với tôi trong quá trình học tập.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới những người thân, bạn bè và đồng nghiệp đã cùng chia sẻ những khó khăn, động viên và tạo điều kiện cho tôi nghiên cứu thực hiện để hoàn thành luận văn.

Một lần nữa tôi xin trân trọng cảm ơn tất cả sự giúp đỡ của tập thể, người thân và bạn bè đồng nghiệp đã dành cho tôi!

Tác giả luận văn

Nguyễn Sinh Huỳnh

MỤC LỤC

| | Trang |
|--|--------------|
| LỜI CAM ĐOAN..... | i |
| LỜI CẢM ƠN | ii |
| MỤC LỤC..... | iii |
| DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT | v |
| DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU | vi |
| DANH MỤC CÁC HÌNH..... | viii |
| MỞ ĐẦU | 1 |
| 1. Tính cấp thiết..... | 1 |
| 2. Mục tiêu nghiên cứu..... | 2 |
| 2.1. Mục tiêu tổng quát | 2 |
| 2.2. Mục tiêu cụ thể..... | 2 |
| 3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn..... | 2 |
| 3.1. Ý nghĩa khoa học | 2 |
| 3.2. Ý nghĩa thực tiễn..... | 2 |
| Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU | 3 |
| 1.1. Cơ sở lý luận | 3 |
| 1.1.1. Cơ sở lý luận về hiệu quả kinh tế..... | 3 |
| 1.1.2. Cơ sở lý luận về chăn nuôi lợn đen..... | 7 |
| 1.2. Cơ sở thực tiễn | 11 |
| 1.2.1. Vai trò và vị trí của chăn nuôi lợn..... | 11 |
| 1.2.2. Tình hình sản xuất tiêu thụ thịt lợn trên thế giới..... | 13 |
| 1.2.3. Tình hình chăn nuôi lợn tại Việt Nam | 18 |
| 1.2.4. Các nghiên cứu có liên quan | 22 |
| 1.2.5. Tình hình nghiên cứu, sản xuất lợn đen tại Việt Nam | 23 |
| 1.2.6. Tình hình chăn nuôi lợn trên địa bàn tỉnh Cao Bằng | 25 |
| Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU | 26 |
| 2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu..... | 26 |
| 2.1.1. Đối tượng nghiên cứu..... | 26 |
| 2.1.2. Phạm vi nghiên cứu..... | 26 |

| | |
|--|-----------|
| 2.2. Nội dung nghiên cứu..... | 26 |
| 2.3. Phương pháp nghiên cứu..... | 27 |
| 2.3.1. Dữ liệu và phương pháp thu thập số liệu | 27 |
| 2.3.2. Phương pháp xử lý số liệu, phân tích số liệu | 27 |
| 2.3.3. Phương pháp thống kê so sánh..... | 28 |
| 2.3.4. Phương pháp chuyên gia chuyên khảo..... | 28 |
| 2.3.5. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu..... | 28 |
| Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU | 31 |
| 3.1. Thực trạng sản xuất lợn đen bản địa Hà Quảng của các nông hộ trên địa bàn huyện Hà Quảng tỉnh Cao Bằng..... | 31 |
| 3.1.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu..... | 31 |
| 3.1.2. Thực trạng phát triển chăn nuôi lợn đen bản địa tại huyện Hà Quảng | 39 |
| 3.1.3. Thực trạng phát triển chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng của các hộ điều tra..... | 41 |
| 3.2. Hiệu quả của chăn nuôi lợn đen bản địa trên địa bàn huyện Hà Quảng | 45 |
| 3.2.1. Tình hình cơ bản của các hộ điều tra | 45 |
| 3.2.2. Chi phí trong chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng..... | 49 |
| 3.2.3. Hiệu quả kinh tế | 50 |
| 3.3. Đánh giá chung về thực trạng chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng trên địa bàn Huyện Hà Quảng | 62 |
| 3.3.1. Thuận lợi - cơ hội..... | 62 |
| 3.3.2. Khó khăn - thách thức | 62 |
| 3.4. Phương hướng, mục tiêu phát triển và giải pháp chăn nuôi lợn đen bản địa tại huyện Hà Quảng..... | 63 |
| 3.4.1. Phương hướng chung về phát triển chăn nuôi lợn đen bản địa của huyện | 63 |
| 3.4.2. Mục tiêu | 64 |
| 3.4.3. Một số giải pháp nhằm phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế chăn nuôi lợn đen bản địa tại huyện Hà Quảng | 64 |
| KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ..... | 69 |
| 1. Kết luận | 69 |
| 2. Đề nghị..... | 70 |
| DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO..... | 72 |

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

| Chữ viết tắt | Có nghĩa là |
|---------------------|---|
| CN-TTCN- XD | Công nghiệp-tiểu thủ công nghiệp-xây dựng |
| DV | Dịch vụ |
| DTTS | Dân tộc thiểu số |
| FAO | Food and Agriculture Organization of the United Nations - Tổ chức Nông lương thế giới |
| GDP | Gross Domestic Product - Tổng sản phẩm nội địa |
| GO | Tổng giá trị sản xuất |
| IC | Chi phí trung gian |
| TSCĐ | Tài sản cố định |
| NXB | Nhà xuất bản |
| TC | Tổng chi phí |
| MI | Thu nhập hỗn hợp |
| NXB | Nhà xuất bản |
| Pr | Lợi nhuận |
| QML | Quy mô lớn |
| QMV | Quy mô vừa |
| QMN | Quy mô nhỏ |

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

| Số thứ tự | Tên bảng | Trang |
|------------------|--|--------------|
| Bảng 1.1. | Sản xuất thịt trên thế giới năm 2013 - 2015 | 14 |
| Bảng 1.2. | Sản lượng thịt lợn ở 10 nước có ngành chăn nuôi lợn phát triển nhất từ năm 2012 - 2016..... | 15 |
| Bảng 1.3. | Tình hình xuất khẩu thịt lợn của một số nước những năm qua..... | 16 |
| Bảng 1.4. | Tình hình nhập khẩu thịt lợn của một số nước những năm qua..... | 17 |
| Bảng 1.5. | Số lượng lợn của cả nước và các vùng chính năm 2012 - 2014 (Tổng cục thống kê, 2015) [13]..... | 21 |
| Bảng 1.6. | Tình hình chăn nuôi lợn tại tỉnh Cao Bằng năm 2012 - 2014 | 25 |
| Bảng 3.1. | Một số chỉ tiêu cơ bản của huyện Hà Quảng năm 2012 - 2014 | 35 |
| Bảng 3.2. | Tình hình dân số, lao động của huyện Hà Quảng năm 2012 - 2014..... | 36 |
| Bảng 3.3. | Tổng đàn gia súc gia cầm huyện Hà Quảng năm 2014 - 2015..... | 37 |
| Bảng 3.4. | Tình hình nhân lực của các hộ chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng..... | 42 |
| Bảng 3.5. | Đất sử dụng của các nông hộ trong chăn nuôi lợn đen bản địa của huyện Hà Quảng | 43 |
| Bảng 3.6. | Tình hình sử dụng vốn của các hộ chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng năm 2014 | 44 |
| Bảng 3.7. | Nguồn cung cấp giống lợn đen bản địa của các hộ điều tra năm 2014..... | 45 |
| Bảng 3.8. | Giá bán lợn đen bản địa tại huyện Hà Quảng giai đoạn năm 2012-2014..... | 46 |
| Bảng 3.9. | Những khó khăn và ảnh hưởng của những khó khăn đó trong chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng của các nông hộ năm 2014 | 47 |
| Bảng 3.10. | Tình hình tập huấn kỹ thuật chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng của các hộ điều tra | 48 |
| Bảng 3.11. | Tình hình đầu tư chi phí của các hộ chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng xét theo quy mô (tính bình quân cho 100kg thịt hơi)..... | 49 |
| Bảng 3.12. | Hiệu quả từ chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng của các hộ điều tra theo quy mô chăn nuôi (tính bình quân cho 100kg thịt hơi)..... | 52 |
| Bảng 3.13. | Hiệu quả từ chăn nuôi lợn đen bản địa của các hộ điều tra theo hộ tập huấn so với hộ không tập huấn (tính bình quân cho 100kg thịt lợn hơi)..... | 54 |

| | |
|---|----|
| Bảng 3.14. Quy mô và cơ cấu đất đai của nông hộ chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng năm 2014..... | 56 |
| Bảng 3.15. Thu nhập của các nông hộ chăn nuôi lợn đen bản địa năm 2014..... | 57 |
| Bảng 3.16. Quy mô đàn lợn đen bản địa Hà Quảng của các nông hộ năm 2014..... | 57 |
| Bảng 3.17. Chi phí chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng của các nông hộ năm 2014 (tính bình quân cho 100kg thịt lợn hơi)..... | 58 |
| Bảng 3.18. Những thuận lợi trong chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng của các nông hộ năm 2014..... | 59 |
| Bảng 3.19. Tình hình công tác thú y và điều kiện chăm sóc của các hộ chăn nuôi lợn đen bản địa Hà Quảng năm 2014..... | 60 |
| Bảng 3.20. Những nguyên nhân ảnh hưởng đến tiêu thụ sản phẩm lợn đen năm 2014..... | 61 |

DANH MỤC CÁC HÌNH

| Số thứ tự | Nội dung | Trang |
|------------------|---------------------------------|--------------|
| Sơ đồ 3.1. | Vị trí của huyện Hà Quảng | 31 |